

Handlingsplan för prevention och behandling av övervikt/fetma

Ordförandens förslag

Närsjukvårdsberedningen föreslår hälso- och sjukvårdsnämnden följande

1. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att utarbeta en handlingsplan för insatser inom området övervikt/fetma i vilken också vårdprogram för såväl barn och ungdomar som vuxna ska ingå.
2. Förslag till handlingsplan ska föreläggas hälso- och sjukvårdsnämnden under hösten 2010.

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Antalet människor med övervikt (BMI* 25-29,9 kg/m²) och fetma (BMI* över 30) har ökat mycket kraftigt under senare årtionden. Det årliga tillskottet av individer i Sverige med BMI > 35kg/m² har uppskattats till ca 3 500 – 4 000. Baserat på nationella självrapporterade data från 19 000 individer i åldersgruppen 18 – 65 år har den aktuella prevalensen (förekomsten) i Sverige nyligen uppskattats till 48 000 individer med BMI > 40 kg/m² och 133 000 individer BMI 35 – 40 kg/m².

I Skåne beräknades 2008 antalet individer med svår eller extrem fetma uppgå till ca 24 000, vilket är i nivå med ovanstående nationella beräkning.

Kraftig övervikt eller fetma medför naturligtvis en stor hälsorisk för de individer som drabbas. Det påverkar livskvaliteten negativt och medför också en rad olika mer eller mindre allvarliga sjukdomstillstånd. Den kraftiga ökningen av antalet feta ställer ökande krav på samhällets insatser från tidiga förebyggande åtgärder inom barnhälsovård och skola till adekvat och evidensbaserad behandling. Fetma bör betraktas som en kronisk sjukdom som kräver livslång uppföljning och behandling, och där det medicinska huvudmålet är

att åstadkomma en bestående viktreduktion med ökad livskvalitet samt minskad sjuklighet och dödlighet.

För barn och ungdomar finns inom Södra sjukvårdsregionen ett vårdprogram som fastställdes 2006. Något motsvarande vårdprogram för vuxna finns inte. Nätverket mot obesitas i Skåne (NOBIS) har 2006 tagit fram "Handlingsprogram för prevention och behandling av övervikt hos vuxna", men denna har inte fastställs som regionalt vårdprogram utan är enbart av rådgivande karaktär.

Det finns nu anledning att ta ett samlat grepp om den skånska hälso- och sjukvårdens insatser mot övervikt/fetma. En handlingsplan behövs som beskriver omfattningen av olika insatser som Region Skåne kan göra på olika områden för att framför allt förebygga och därmed minska problematiken kring övervikt och fetma. Handlingsplanen ska omfatta de insatser som Region Skåne själv beslutar och förfogar över, men även förslag på insatser där vi samverkar med andra samhällsaktörer.

Handlingsplanen ska även innefatta vårdprogram för såväl barn och ungdomar som för vuxna. Ovan nämnda vård- och handlingsprogram ska alltså ses över och uppdateras.

Vårdprogrammen ska omfatta hela vårdkedjan med prevention, diagnostik, behandling och uppföljning av övervikt/fetma. Programmet ska också tydliggöra ansvarsfördelningen inom vårdkedjan samt föreslå kvalitetskrav och kompetensbehov, indikatorer för såväl icke kirurgisk som kirurgisk behandling, korrigerande plastikkirurgi och långtidsuppföljning samt behov av forskning och utveckling.

Förslag till handlingsplan för insatser mot övervikt och fetma ska återkomma till hälso- och sjukvårdsnämnden under hösten 2010.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Vilka ekonomiska konsekvenser ett handlingsprogram för fetma och övervikt kommer att få kan inte beskrivas förrän handlingsprogrammet är klart och hälso- och sjukvårdsnämnden kan ta ställning till innehållet och eventuella krav på särskild finansiering. Strategiskt riktiga insatser idag kan mycket väl komma att sänka framtida kostnader i form av ökad hälsa och minskade utgifter för vård inom området.

Juridisk bedömning

Förslaget kräver ingen juridisk bedömning.

Miljökonsekvenser

Förslaget har inga miljökonsekvenser.

Kopplingar till Region Skånes policier och övergripande beslut

I hälso- och sjukvårdsnämndens samlade uppdrag för 2010 framgår att ett hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande perspektiv ska genomsyra hela den skånska hälso- och sjukvården. Det framgår också att för att garantera en jämställd och jämlik vård ska arbetet med standardiserade vårdprogram och patientprocesser förbättras och intensifieras.

Samverkan med berörda fackliga organisationer

Regional samverkan är planerad att den 6 april 2010.

Hur uppföljning ska ske

Ett förslag till handlingsplan för insatser mot övervikt/fetma kommer att lämnas till hälso- och sjukvårdsnämnden för fastställande under hösten 2010.

Gilbert Tribo
Ordförande

Anders Wallner
Avdelningschef